

Actieplan regenboogstad Delft 2023-2026

I Inleiding

Delft is een regenboogstad vanaf het eerste uur: een gemeente die met haar beleid actief inzet op de steun, sociale acceptatie en veiligheid van lesbiennes, homoseksuelen, biseksuelen, transgender- en interseksuele personen. (LHBT+).

In dit actieplan blikken we terug op het actieplan 2019-2022 en staan de geplande acties voor de komende jaren, die na overleg met bewoners en betrokken partijen zijn opgesteld.

In dit actieplan is gekozen voor de afkorting LHBT+ in plaats van LHBTI+. Er zijn meerdere groepen bijgekomen die zich niet herkennen in de vijf letters. Daarom wordt er door de gemeenschap gesproken van LHBT+, waarbij de plus de veelzijdigheid aan groepen vertegenwoordigt.

Terugblik actieplan Regenboogstad 2019 - 2022

De jaarlijkse financiële bijdrage van €20.000 die het Ministerie van OCW heeft toegekend heeft mogelijk gemaakt dat we met onderstaande acties hebben kunnen bijdragen aan de doelen van het actieplan 2019 – 2022, namelijk het vergroten van weerbaarheid en sociale acceptatie:

- Er is een subsidie van €12.000 verstrekt aan Delftse Werkgroep Homoseksualiteit. Hiermee hebben zij ondersteuning geboden aan LHBT+'ers bij problemen, voorlichting en uitkomen voor diens seksuele geaardheid. Hun activiteiten waren gericht op voorlichting met betrekking tot sociale acceptatie en veiligheid, samenwerking met Gay Straight Alliances, zitting in de verenigingsraad van studenten Coming Out Day en belangenbehartiging.
- De Roze Salon heeft een bijdrage van €1500 ontvangen voor het organiseren van ontmoetingen voor ouderen in verzorgingstehuizen. Het gestelde doel om aansluitend hieraan een clientreis uit te voeren binnen welzijnsinstellingen is niet behaald door gebrek aan capaciteit.
- Voor de regionale samenwerking Coming Out Day is €5000 uitgetrokken. Hiermee zijn regionale evenementen georganiseerd in samenwerking met het Cultuur- en Ontspannings Centrum (COC) en de gemeenten Rijswijk, Westland, Midden-Delfland, Leidschendam-Voorburg en Den Haag.
- Met de overige kosten van €1500 heeft gemeente Delft in het kader van Coming Out Day een evenement georganiseerd voor Delftse sportverenigingen om inclusie van LHBT'ers in de sport te bevorderen. De John Blankesteijn Foundation heeft de workshop verzorgd. Het gestelde doel om vijf sportverenigingen een intentieverklaring te laten tekenen is niet behaald. Doordat de prioriteiten van sportverenigingen na de coronaperiode verschoven zijn naar het behoud van bestaande leden, is ervoor gekozen om dit uit te stellen. In 2022 zijn weer gesprekken gevoerd tussen DWH en sportverenigingen. Het tekenen van de intentieverklaring wordt in 2023 opnieuw opgepakt.

Alle scholen geven les over het thema relaties en seksualiteit als onderdeel van de onderwijsdoelen. De scholen bepalen zelf hoe zij hier aandacht aan besteden en vragen soms om advies van de Delftse Werkgroep Homoseksualiteit, Jeugdgezondheidszorg (JGZ) of GGD. Meerdere scholen uit het voortgezet onderwijs, zoals Pro Grotius, hebben ervoor gekozen om te werken met het landelijk erkende lesprogramma Lang Leve de Liefde waarin een module seksuele diversiteit is opgenomen. In het lesprogramma – ontwikkeld door Soa AIDS Nederland en Rutgers – wordt homoseksualiteit geïntegreerd behandeld. Deze thema's zijn echter niet in de komende jaren wordt ingezet op het verbreden van het lesprogramma met meer oog voor LHBT+.

Door de coronamaatregelen in 2020, 2021 en een deel van 2022 hebben er minder evenementen en ontmoetingen plaatsgevonden. Dit is in het tweede kwartaal van 2022 weer opgepakt en wordt in het actieplan 2023 – 2026 voortgezet. Gemeente Delft is sinds 2019 aangesloten bij Workplace Pride. Hiermee maakt de gemeente kenbaar dat ook binnen de eigen organisatie aandacht is voor de acceptatie van LHBT+. De activiteiten die daaruit (gaan) voortkomen, zijn weliswaar geen onderdeel van het voorliggende actieplan Regenboogstad, maar dragen wel bij aan de acceptatie van LHBT+. Sinds 2019 vraagt de gemeente Delft bewoners over sociale acceptatie van LHBT+ in de (tweejaarlijkse) Omnibus enquête. De uitkomsten worden verderop toegelicht.

Werksessies

Voor het tot stand komen van het Actieplan 2023-2026 zijn twee werksessies georganiseerd met betrokken partijen en bewoners uit Delft. De eerste werksessie vond plaats met Delftse Werkgroep Homoseksualiteit in oktober 2022 na de Regenboogbijeenkomst van Movisie in Utrecht. Er is teruggeblikt op de bijgewoonde workshops en onderwerpen die de komende jaren van toepassing zijn op de LHBT+ gemeenschap in Delft. Daaruit bleek dat sport, onderwijs en roze ouderen ook de komende jaren relevant zijn. Maar ook op andere terreinen in het sociaal domein is inzet nodig om sociale acceptatie en tolerantie te bevorderen. Daarom is gekozen om wijken/ woonomgeving en geloofsgemeenschappen in het actieplan op te nemen. Op basis van die bevindingen is er een tweede werksessie georganiseerd met betrokken partners. Hierbij waren aanwezig: de Delftse Werkgroep Homoseksualiteit, Hoogheemraadschap Delfland (vanuit LHBT+ op de werkvloer), een aantal bewoners waarvan één met een culturele achtergrond en een LHBT+ identiteit, en één bewoner vanuit sport, scholieren uit het middelbaar beroepsonderwijs (ROC Mondriaan), een Roze 50+ ambassadeur vanuit Pieter van Foreest en studenten van de Technische Universiteit Delft (o.a. Student Onbeperkt).

Met de opgehaalde input is het voorliggende actieplan Regenboogstad Delft 2023-2026 opgesteld, waarin de acties voor de komende vier jaar worden toegelicht.

II. Plan van Aanpak 2023 - 2026

Dit actieplan bouwt voort op het actieplan Regenboogstad 2019 - 2022. Gemeente Delft levert ambtelijke capaciteit en maakt eigen middelen vrij voor het LHBT+ -beleid. De Regenbooggelden dragen wezenlijk bij aan de beleidsnota 'Iedereen Delftenaar' en bijbehorend actieplan. De uitvoering hiervan ligt bij gemeente Delft in nauwe samenwerking met lokale- en regionale organisaties.

Sociale acceptatie en veiligheid staan centraal. Hieronder verstaan we dat het uitkomen voor een LHBT+ identiteit geen verschil maakt voor de manier waarop je benaderd wordt. Daarbij hoort het creëren van een veilige omgeving om jezelf te zijn. In Delft mag je zijn wie je bent. Echter is sociale acceptatie niet maakbaar en de maatschappelijke effecten die de genoemde acties hebben zijn pas op langere termijn zichtbaar. Daarom is gekozen voor concrete acties en resultaten.

Er wordt ingezet op het faciliteren, ondersteunen en verbinden van activiteiten van organisaties en inwoners van Delft. Het uitgangspunt is sociale acceptatie en veiligheid. De benoemde activiteiten worden vooral uitgevoerd door de maatschappelijke partners. De Delftse Werkgroep Homoseksualiteit speelt als primaire partner een belangrijke rol in de uitvoering. DWH zet zich in op voorlichting en het bespreekbaar maken van seksuele diversiteit. Dit wordt gedaan op scholen en aan de Technische Universiteit Delft. Op hun eigen locatie bieden zij een vertrouwde omgeving voor de LHBT+ gemeenschap. Zij organiseren hier een ontmoetingsplek ook kennismakingsgroepen, voorlichting en culturele programma's. De avonden zijn voor jongeren (met hun jongerentak Outsite) en roze ouderen.

De gekozen onderwerpen vallen onder de beleidsvelden Onderwijs, Sport en Zorg & Welzijn. Naast de genoemde acties worden er ook acties door betrokken bewoners georganiseerd, die niet in dit plan staan.

1. Ontmoeting voor LHBT+ personen

De Delftse Werkgroep Homoseksualiteit organiseert ontmoetingen en activiteiten voor LHBT+ van verschillende leeftijden en met diverse achtergronden. Dit helpt om makkelijk(er) uit te komen voor hun seksuele geaardheid en genderidentiteit. Hiervan zijn de kennismakingsgroepen bij de Delftse Werkgroep Homoseksualiteit een uitstekend voorbeeld. Ze bieden een plek voor mensen om zich te uiten, anderen te ontmoeten en actualiteiten te bespreken. Met de Roze Salon – zowel op locatie in Delfshove als bij de Delftse Werkgroep Homoseksualiteit - hebben LHBT+ ouderen een eigen ontmoetingsplek. De activiteit is breed toegankelijk om de sociale acceptatie onder bewoners van Delfshove te vergroten.

Beoogde activiteiten:

- Continueren van de kennismakingsgroepen bij de Delftse Werkgroep Homoseksualiteit
- De gemeente en de Delftse Werkgroep Homoseksualiteit werken samen aan het opstarten van een netwerk van LHBT+ vriendelijke werknemersorganisaties en organiseren een drietal netwerkevents
- Een keer per maand vindt de Roze Salon plaats bij Delfshove
- Faciliteren van ontmoeting tussen jongere en oudere LHBT+

Partners: DWH, Roze 50+ ambassadeurs, gemeente

2. Bevorderen van sociale acceptatie in het onderwijs

Alle scholen behandelen het thema seksualiteit en hebben de vrijheid om de invulling te bepalen. Het thema LHBT+ is niet standaard opgenomen in het lesprogramma van basisscholen. Door met scholen in gesprek te gaan over het eerder bespreekbaar maken van LHBT+ binnen het vak Relatie en Seksualiteit, hopen we de sociale acceptatie en

zelfacceptatie bij basisschoolkinderen te bevorderen. Binnen de basisscholen blijft uiteraard ruimte om zelf te bepalen hoe de lessen -vanuit een niet veroordelend standpunt- worden vormgegeven.

In het voortgezet onderwijs wordt voorlichting gegeven door verschillende partijen, waaronder de Delftse Werkgroep Homoseksualiteit. Op de Technische Universiteit Delft is de Delftse Werkgroep Homoseksualiteit actief met het bespreekbaar maken van het onderwerp. Bovendien heeft de Technische Universiteit Delft sinds 2017 een actief diversiteitsbeleid.

Beoogde activiteiten:

- Het vak Relatie en Seksualiteit uitbreiden met gender en LHBT+ op drie basisscholen
- ROC Mondriaan, Scholencombinatie Delfland, Stanislascollege Westplantsoen, Grotius College en Stanislascollege Krakeelpolderweg hebben een actieve GSA¹
- Delftse Werkgroep Homoseksualiteit gaat in gesprek met scholen in het voortgezet onderwijs en de Technische Universiteit Delft dat zij studenten de mogelijkheid bieden een ceremonieel diploma aan te vragen met de gewenste naam en voornaamwoorden.

Partners: Delftse Werkgroep Homoseksualiteit (trekker), onderwijs (alle niveaus)

3. Bevorderen van sociale acceptatie in de Sport

Uit de kast komen bij sportverenigingen blijft moeilijk. In 2021 heeft Karin Blankensteijn van de John Blankensteijn Foundation verschillende sportverenigingen toegesproken tijdens een bijeenkomst over het voeren van een positief sportklimaat in Delft. Ook is het belang van sociale acceptatie van LHBT+ toegelicht door Delftse Werkgroep Homoseksualiteit bij de Delftse Sportraad. Onderwerpen die zij bespreekbaar maken zijn sociale acceptatie binnen de vereniging, gedrag op het veld, voorlichting aan bestuurders, trainers en vrijwilligers, en gezamenlijke activiteiten met roze sportverenigingen en/of Delftse Werkgroep Homoseksualiteit. Tijdens deze bijeenkomst bleek er een wens te bestaan om genderneutrale teams samen te stellen en competities te spelen. Door strenge landelijke regels is dit enkel mogelijk op vriendschappelijk niveau.

Beoogde activiteiten:

- Delftse Werkgroep Homoseksualiteit gaat in gesprek met verenigingen verbonden aan het Sportakkoord om één keer per jaar een cursus van de John Blankensteijn Foundation of andere LHBT+ organisatie te volgen.
- De gemeente gaat in gesprek met deelnemende verenigingen van het Sportakkoord om hun visie op LHBT+ op de website te publiceren als signaal dat deze groep welkom is.
- De gemeente gaat deelnemende partijen van de werkgroep Positief Sportklimaat (onderdeel Sportakkoord) voorleggen om LHBT+ een terugkerend onderwerp te maken op de maandelijkse agenda.
- Op www.sportenindelft.nl wordt informatie gedeeld over genderneutrale/gemixte teams en competities op vriendschappelijk niveau.

¹ Gender & Sexuality Alliances (GSA's) richten zich op het geven van informatie over seksuele en genderdiversiteit op scholen, het zichtbaar en bespreekbaar maken van dit onderwerp en het bieden van steun aan LHBT+ leerlingen.

Partners: Sportraad, Delftse Werkgroep Homoseksualiteit, Haaglanden Beweegt (trekker Sportakkoord), gemeente.

4. Bevorderen van sociale acceptatie in Welzijn en Zorg

In de welzijnssector wordt steeds meer bekend over welzijn en zorg van LHBT+. Uit onderzoek blijkt dat roze ouderen vaak terug de kast ingaan zodra zij in een zorginstelling verblijven. Uit onderzoek van het Sociaal Cultureel Planbureau (2021) bleek dat LHBT+ jongeren tussen de 11 en 16 jaar meer welzijns- en leefstijlproblemen ervaren dan heteroseksuele jongeren. De gezinssituatie en ervaringen op school spelen hierbij een rol.² Samen met welzijnsorganisaties zetten wij in op sociale acceptatie van LHBT+ in deze sector.

Beoogde activiteiten:

- Gemeente Delft voert samen met het Klant Contact Centrum een cliëntreis uit en op basis van de resultaten worden de werkwijze en protocollen opnieuw bekeken.
- De psychosociale hulpverlening voor jongeren in Delft (bijv. het Jongeren Informatie Punt) heeft expertise op het gebied van LHBT+ en weet jongeren door te verwijzen naar lokale activiteiten en support netwerken.
- Roze 50+ en gemeente Delft gaan in gesprek met Delftse zorginstellingen om hun locaties LHBT+ vriendelijk te maken en hun visie op de website te plaatsen.

Partners: Delftse Werkgroep Homoseksualiteit, Roze 50+ ambassadeurs, gemeente

5. Bevorderen van sociale acceptatie en veiligheid in de stad

Naast de themagerichte activiteiten zoals hierboven benoemd, willen we de sociale acceptatie van LHBT+ in de stad vergroten. Binnen en buiten Delft mag men weten dat Delft een regenbooggemeente is.

Beoogde activiteiten:

- De gemeente onderzoekt waar en hoe genderregistratie op gemeenteformulieren weggelaten kan worden.
- De gemeente onderzoekt de mogelijkheden voor genderneutrale toiletten in algemene ruimtes van het gemeentekantoor.
- Op Coming Out Day hijsen de wethouder en ambtenaar LHBT+ beleid samen met lokale inzetters voor LHBT+ emancipatie een pride vlag
- De gemeente behoudt en onderhoudt de LHBT+ symbolen in de stad, zoals de regenboogbrug en de elektriciteitskastjes.
- De gemeente werkt actief samen met andere regenbooggemeenten in de regio.
- De gemeente maakt haar visie op LHBT+ en voorzieningen die relevant zijn voor de doelgroep zichtbaar op de website.

Partners: Delftse Werkgroep Homoseksualiteit, Gemeente Delft, regiogemeenten Den Haag, Zoetermeer, Leidschendam-Voorburg en Westland.

² SCP (2021) <https://www.scp.nl/publicaties/publicaties/2021/12/10/wat-maakt-het-verschil>

6. Bevorderen van sociale acceptatie binnen wijken

In de komende jaren willen we het gesprek aangaan in wijken en bij diverse geloofsgemeenschappen over sociale acceptatie van LHBT+. In de Omnibus enquête is sinds 2019 sociale acceptatie van LHBTI+ opgenomen. Uit de enquête van 2021 blijkt dat Delftenaren een positieve houding hebben tegenover LHBT+ met een gemiddelde van 89% (2019: 86%). De sociale acceptatie blijkt het laagst in de wijken Buitenhof met 83% (2019: 79%). In de Gillis en het Rode Dorp staat men minder dan gemiddeld positief ten opzichte van de LHBT+, namelijk 65% (2019: 70%). In de andere wijken ligt de sociale acceptatie op of rond het Delfts gemiddelde.³

Beoogde activiteiten:

- Delftse Werkgroep Homoseksualiteiten de gemeente voeren gesprekken met buurthuizen, wijkcentra en betrokken geloofsgemeenschappen over LHBT+
- Delftse Werkgroep Homoseksualiteit werkt samen met organisaties in de wijken van Delft aan LHBT+ zichtbaarheid en activiteiten in de wijken (buiten het centrum)

Partners: Delftse Werkgroep Homoseksualiteit, Gemeente Delft, geloofsgemeenschappen (o.a. kerk, moskee).

Samengevat de resultaten voor eind 2026:

Ontmoeting

- Continueren van de kennismakingsgesprekken bij DWH (Actie: DWH)
- De gemeente en DWH werken samen aan het opstarten van een netwerk van LHBT+ werknemersorganisaties en organiseren een drietal netwerkevents (Actie: gemeente Delft en DWH)
- Een keer per maand vindt de Roze Salon plaats bij Delfshove (Actie: Roze 50+ ambassadeur bij Pieter van Foreest)
- Faciliteren van ontmoeting tussen jongere en oudere LHBT+(Actie: DWH)

Onderwijs

- Het vak Relatie en Seksualiteit uitbreiden met gender en LHBT+ op drie basisscholen (Actie: DWH)
- DWH gaat in gesprek met ROC Mondriaan, Scholencombinatie Delfland, Stanislascollege Westplantsoen, Grotius College en Stanislascollege Krakeelpolderweg met als doel het hebben van een actieve GSA (Actie: DWH)
- DWH gaat in gesprek met scholen in het voortgezet onderwijs en TU Delft dat zij studenten de mogelijkheid bieden een ceremonieel diploma aan te vragen met de gewenste naam en voornaamwoorden (Actie: DWH)

Sport

- Op www.sportenindelft.nl wordt informatie gedeeld over genderneutrale/gemixte teams en competities op vriendschappelijk niveau.
- DWH heeft een gesprek gevoerd met verenigingen verbonden aan het Sportakkoord om één keer per jaar een cursus van de John Blankensteijn Foundation of andere LHBT+ organisatie te volgen (Actie: DWH, gemeente Delft)

³ Bron Omnibusenquête 2021 en 2019, gemeente Delft

- De gemeente is in gesprek gegaan met deelnemende verenigingen van het Sportakkoord om hun visie op LHBT+ op de website te publiceren als signaal dat deze groep welkom is. (Actie: gemeente Delft).
- De gemeente gaat deelnemende partijen van de werkgroep Positief Sportklimaat (onderdeel Sportakkoord) voorleggen om LHBT+ een terugkerend onderwerp te maken op de maandelijkse agenda (Actie: gemeente Delft, Haaglanden Beweegt).
- Op www.sportenindelft.nl wordt informatie gedeeld over genderneutrale/gemixte teams en competities (Actie: Delft voor Elkaar / Haaglanden Beweegt).

Welzijn

- Gemeente Delft voert samen met het Klant Contact Centre een cliëntreis uit en op basis van de resultaten worden de werkwijze en protocollen opnieuw bekeken (Actie: gemeente Delft).
- De psychosociale hulpverlening voor jongeren in Delft (bijv. het Jongeren Informatie Punt) heeft expertise op het gebied van LHBT+ en weet jongeren door te verwijzen naar lokale activiteiten en support netwerken (Actie: DWH).
- Roze 50+ en gemeente Delft hebben gesprekken gevoerd met zorginstellingen om hun locaties LHBT+ vriendelijk te maken en hun beleid op de website te plaatsen (Actie: Roze 50+, gemeente Delft).
- De Roze Salon als ontmoetingsplek voor LHBT+ ouderen in Delfshove wordt voortgezet.

Stad

- De gemeente onderzoekt waar en hoe genderregistratie op gemeenteformulieren weggelaten kan worden (Actie: gemeente Delft).
- De gemeente onderzoekt de mogelijkheden voor genderneutrale toiletten in algemene ruimtes van het gemeentekantoor (Actie: gemeente Delft).
- Op Coming Out Day hijsen de wethouder en ambtenaar LHBT+ beleid samen met lokale inzetters voor LHBT+ emancipatie een pride vlag (Actie: gemeente Delft, DWH)
- De gemeente behoudt en onderhoudt de LHBT+ symbolen in de stad, zoals de regenboogbrug en de elektriciteitskastjes (Actie: gemeente Delft)
- De gemeente organiseert jaarlijks in de week voor Paarse Vrijdag een evaluatie met de betrokken partijen van het actieplan over de voortgang van het Regenboog Actieplan (Actie: gemeente Delft).
- De gemeente werkt actief samen met andere regenbooggemeenten in de regio (Actie: gemeente Delft).
- De gemeente maakt hun LHBT+ beleid en relevante voorzieningen voor de doelgroep zichtbaar op de website (Actie: gemeente Delft).

Wijken en geloofsgemeenschappen

- Delftse Werkgroep Homoseksualiteiten de gemeente voeren gesprekken in wijken en bij diverse geloofsgemeenschappen over LHBT+ (Actie: DWH)
- Delftse Werkgroep Homoseksualiteit werkt samen met organisaties in de stad aan LHBT+ zichtbaarheid en activiteiten in de wijken buiten het centrum (Actie: DWH).

Naast bovenstaande activiteiten, worden ook andere activiteiten in Delft opgepakt en voortgezet. Hieronder een greep uit het aanbod.

Delftse Werkgroep Homoseksualiteit

- Breder aanbod sociale activiteiten voor LHBT+ gemeenschap: ontmoetingsplek, activiteiten, film, feesten, eettafels, verenigingsblad etc.
- Ondersteuning voor (met name) LHBT+ bij eventuele problemen, voorlichting, uit de kast komen, contact leggen, kennismaking. Diverse activiteiten, met name gericht op jongere en oudere LHBT+
- Activiteiten organiseren gericht op sociale acceptatie en veiligheid, zoals voorlichting op scholen, samenwerking met GSA's, zitting in de verenigingsraad (waar alle studentenverenigingen in vertegenwoordigd zijn), bijdrage aan Coming Out Day, belangenbehartiging
- Bekendheid geven aan activiteiten binnen en buiten DWH in verschillende wijken van Delft

III Begroting en organisatie:

Subsidie DWH	13.500,-
Bijdrage diverse activiteiten	3.000,-
Overige kosten	3.500,-
	----- +
Bijdrage Ministerie van OCW	20.000,-

De bijdrage aan deze activiteiten wordt door de gemeente in de vorm van subsidies of opdrachten uitgekeerd aan de betrokken organisaties. Dit geldt ook voor de overige uitgaven, zoals een bijdrage voor de Sportraad. Deze organisaties zijn niet BTW plichtig. In de begroting is daarom geen BTW opgenomen.

De cofinanciering van de gemeente bestaat uit de inzet van personeel (0,15 fte) voor ondersteuning van de activiteiten en het versterken van de samenwerking met verschillende partners in Delft. Daarnaast financiert de gemeente eigen activiteiten in het kader van Coming Out Day en waar nodig kosten voor vergaderingen in het kader van dit Actieplan.